Motion: Avgiftsfria aborter inom välfärdsområdet

Rätten att avbryta graviditet är en del av den offentliga hälso- och sjukvården och ska vara tillgänglig på lika villkor. Riksdagen behandlar för tillfället lagstiftning gällande nya klient- och patientavgifter som innebär att avgiften för abort börjar bero på omständigheterna kring den. I det aktuella förslaget till klientavgifter undantas vissa situationer från avgift; exempelvis missfall, utomkvedshavandeskap och situationer där en fortsatt graviditet äventyrar den gravidas liv eller hälsa samt fall där fostret har en svår sjukdom eller skada. Samtidigt kvarstår avgiften för andra kirurgiska aborter. En sådan skillnad innebär ojämlik behandling och antyder att det finns mer och mindre godtagbara anledningar att avbryta en graviditet.

Välfärdsområdet har själv möjlighet att besluta om lägre klientavgifter än de lagstadgade maximibeloppen och kan i vissa fall erbjuda tjänster avgiftsfritt. Välfärdsområdets kostnader för kirurgiska aborter torde vara låg, eftersom uppskattningen är att det på landsnivå genomförs kring 100 sådana aborter årligen.

Att göra abortvården avgiftsfri i alla situationer skulle innebära en enhetlig princip för abortvården inom välfärdsområdet och trygga jämlik vård.

Mot denna bakgrund föreslår vi gemensamt att välfärdsområdet besluter att abort ska vara avgiftsfri inom den offentliga hälso- och sjukvården, oberoende av orsaken till aborten eller vilken vårdform som används.

Esitys: Maksuttomat raskaudenkeskeytykset hyvinvointialueella

Oikeus raskauden keskeyttämiseen on osa julkista terveydenhuoltoa, ja sen tulee olla kaikkien saatavilla yhdenvertaisin perustein. Eduskunta käsittelee parhaillaan lainsäädäntöä uusista asiakas- ja potilasmaksuista. Esityksen mukaan abortista perittävä maksu alkaisi määräytyä raskauteen ja aborttiin liittyvien olosuhteiden perusteella. Esitetyissä asiakasmaksuissa tietyt tilanteet vapautettaisiin maksusta, kuten keskenmeno, kohdunulkoinen raskaus sekä tilanteet, joissa raskauden jatkuminen vaarantaisi raskaana olevan henkilön hengen tai terveyden tai joissa sikiöllä olisi vakava sairaus tai vamma. Samalla maksu säilyisi muissa kirurgisissa raskaudenkeskeytyksissä. Tällainen ero merkitsee eriarvoista kohtelua ja antaa ymmärtää, että raskauden keskeyttämiseen on olemassa enemmän ja vähemmän hyväksyttäviä syitä.

Hyvinvointialueella on itsellään mahdollisuus päättää lakisääteisiä enimmäismaksuja alhaisemmista asiakasmaksuista ja tarjota tietyissä tilanteissa palveluja maksutta. Hyvinvointialueelle kirurgisista raskaudenkeskeytyksistä aiheutuvien kustannusten arvioidaan olevan vähäisiä, sillä koko maan tasolla tällaisia raskaudenkeskeytyksiä tehdään arviolta noin 100 vuosittain.

Raskaudenkeskeytysten tekeminen maksuttomiksi kaikissa tilanteissa loisi yhdenmukaisen periaatteen raskaudenkeskeytyksiin liittyvään hoitoon hyvinvointialueella ja turvaisi yhdenvertaisen hoidon.

Edellä mainituin perustein esitämme yhteisesti, että hyvinvointialue päättää, että raskaudenkeskeytykset ovat maksuttomia julkisessa terveydenhuollossa riippumatta raskaudenkeskeytyksen syystä tai käytetystä hoitomuodosta.

5.10.2026

SFP fullmäktigegruppen, RKP aluevaltuustoryhmä

SDP aluevaltuustoryhmä

Keskustan aluevaltuustoryhmä

Vihreiden aluevaltuustoryhmä

VASEMMISTOLIITTO ALUEVALTUUSTORYHMÄ